

Eğitim İş

Eğitim ve Bilim İşgörenleri Sendika GENEL MERKEZİ

04.09.2018

OKUMAK ZENGİNİN HARCICI:

İLKOKULA BAŞLAMANIN MALİYETİ BİN 624 LİRA

TÜM EĞİTİM KADEMELERİNDE ARTIŞ ORANI %29,65 OLDU.

17 Eylül 2018 tarihinde okulların açılacak olması ile birlikte, birçok ailenin bütçesine, okula başlangıç giderleri ağır bir yük getirecektir. Eğitim-İş olarak yaptığımız araştırma, okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve liselere başlayacak öğrencilerin okula başlangıç maliyetlerini objektif olarak ortaya çıkarmıştır. Araştırma sosyo-ekonomik düzeyi farklı üç bölgede yapılmıştır.

Eğitim-İş olarak piyasadaki ürünlerin reel verileri üzerinden yaptığımız araştırma, okula başlayan bir öğrencinin veliye getirdiği yükü tüm gerçekliği ile ortaya çıkarmıştır. (Servis, öğle yemeği, kıyafet, kırtasiye, çanta, ayakkabı giderleri dahil edilmiştir.)

OKULA BAŞLANGIÇ GİDERLERİ

2018-2019 eğitim öğretim yılında;

- Okulöncesi eğitime başlayan bir öğrencinin başlangıç gideri 1052,66 TL'dir.

Geçtiğimiz yıla göre, artış oranı %35,20

- İlkokul 1 inci sınıfa başlayan bir öğrencinin başlangıç gideri 1624,50 TL'dir.

Geçtiğimiz yıla göre, artış oranı %27,16

- Ortaokula başlayan öğrencinin başlangıç gideri 1700,78 TL'dir.

Geçtiğimiz yıla göre, artış oranı %34,23

- Liseye başlayan öğrencinin ise 1829,98 TL'dir.

Geçtiğimiz yıla göre, artış oranı %22,03

TÜM EĞİTİM KADEMELERİNDE İSE ARTIŞ ORANI %29,65 OLDU.

OKULA BAŞLANGIÇ GİDERLERİ ALT VE ORTA GELİR GRUBUNDA BULUNAN AİLELERİN BÜTÇELERİNİ SARSMAKTADIR

Gıda maddelerinde yaşanan artış eğitim harcamalarına da yansımıştır. Asgari ücretle yaşamını devam ettiren bir aile, ilkokula başlayan çocuğu için bir aylık maaşını, en düşük memur alan kişi ise maaşının yüzde 57,20'sini ilkokula başlayan çocuğu için harcamak zorunda kalacaktır.

Yaptığımız bu araştırma da, belirtilen rakamlar içerisinde, okula zorunlu alınan bağışlar, sınıfların dizaynı için toplanan paralar, velilerin çocuklarına verdikleri harçlıklar bulunmamaktadır. Yasa dışı yollardan bağış adında alınan bu ücretleri de eklediğimizde, özellikle alt ve orta gelir düzeyindeki ailelere, okul giderleri ciddi bir yük olacaktır. Sabit ve dar gelirli ailelerin bu yükün altından kalkması çok zordur.

Anayasanın 42'nci maddesine göre, temel eğitim, tüm vatandaşlarımıza eşit ve parasız olmalıdır. Sosyal Devlet anlayışı gereği, ülkemizdeki tüm çocuklara eşit şart ve olanaklarda eğitim almalarını sağlayacak ortamlar hazırlamalıdır. **Bir yandan okula başlama maliyetleri artarken, diğer yandan Devlet okullarında niteliğin düşmesi nedeniyle özel okullara olan rağbet artmıştır. Veliler nitelikli eğitim için özel okullara neredeyse zorunlu olarak kayıt yaptırmaktadır.**

TÜİK VERİLERİNDE EĞİTİM HARCAMALARI

Okula başlangıç maliyetlerindeki artışın yanı sıra, ülkemizdeki adaletsiz gelir dağılımı eğitim harcamalarına da yansımıştır. TÜİK verilerine göre, eğitim harcamalarının %74,36'sının devlet, %18,79'unun aileler, %6,85'inin ise özel-tüzel kişilikler (Vakıf-dernek vb.) tarafından yapıldı. Bu veriler eğitim için harcanan her 5 liranın 1 lirasının yurttaşlarımız tarafından yapıldığını ortaya koydu. AKP'nin iktidara gelmesi ile kamusal eğitim anlayışından uzaklaşmaya başlandığı tüm kamuoyu tarafından biliniyor. 4+4+4 modeli ile bu süreç hız kazandı. Son veriler özel öğretim okullarında okuyan öğrencilerin %15,02 olduğunu ortaya koyuyor.

2011 yılından bu yana İLKOKUL düzeyinde devlet harcamalarında %79,99, AİLELERİN HARCAMALARINDA İSE %316,72 ORANINDA BİR ARTIŞ GERÇEKLEŞTİĞİ görülmektedir.

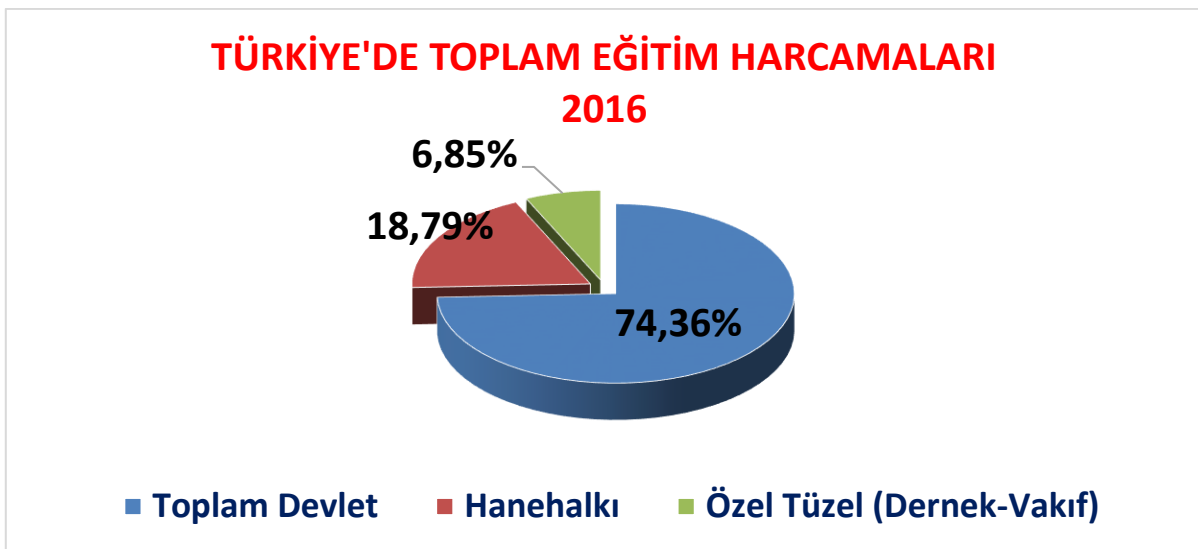
4+4+4 düzenlemesi öncesi 2011-2012 eğitim öğretim yılında 4 bin 664 özel okulda 535 bin 788 öğrenci eğitim görürken, geçtiğimiz yıl 9 bin 581 özel okulda, 1 milyon 174 bin 409 öğrenci eğitim görmüştür. Bu yıl ise 9 bin 555 özel okulda 1 milyon 204 bin 963 öğrenci eğitim görmektedir. 4+4+4 süreci sonrasında özel okul sayısında yüzde 204 artış meydana gelmiştir. Anayasal bir hak olan temel eğitim parasız olmaktan çıkmıştır.

2011 yılından bu yana ORTAOKUL düzeyinde devlet harcamalarında %85,73, AİLELERİN HARCAMALARINDA İSE %143 ORANINDA BİR ARTIŞ GERÇEKLEŞTİĞİ görülmektedir.

Ülke genelinde, ortaöğretim düzeyinde eğitim harcamalarının %66,03'ünün devlet, %25,73'ünün aileler, %8,24'ünün özel-tüzel kişilikler (Vakıf-dernek vb.) tarafından yapıldığı görülmektedir. Bilindiği gibi ülkemizde zorunlu eğitim 12 yıldır. TÜİK verileri, lise düzeyinde eğitim harcamalarının dörtte birinin velinin üzerinde olduğunu ortaya koymuştur.

2011 yılından bu yana GENEL ORTAÖĞRETİMDE DEVLET HARCAMALARINDA %84,72, AİLELERİN HARCAMALARINDA İSE %172,87 ORANINDA BİR ARTIŞ GERÇEKLEŞTİĞİ görülmektedir.

Grafik 1. Toplam Eğitim Harcaması

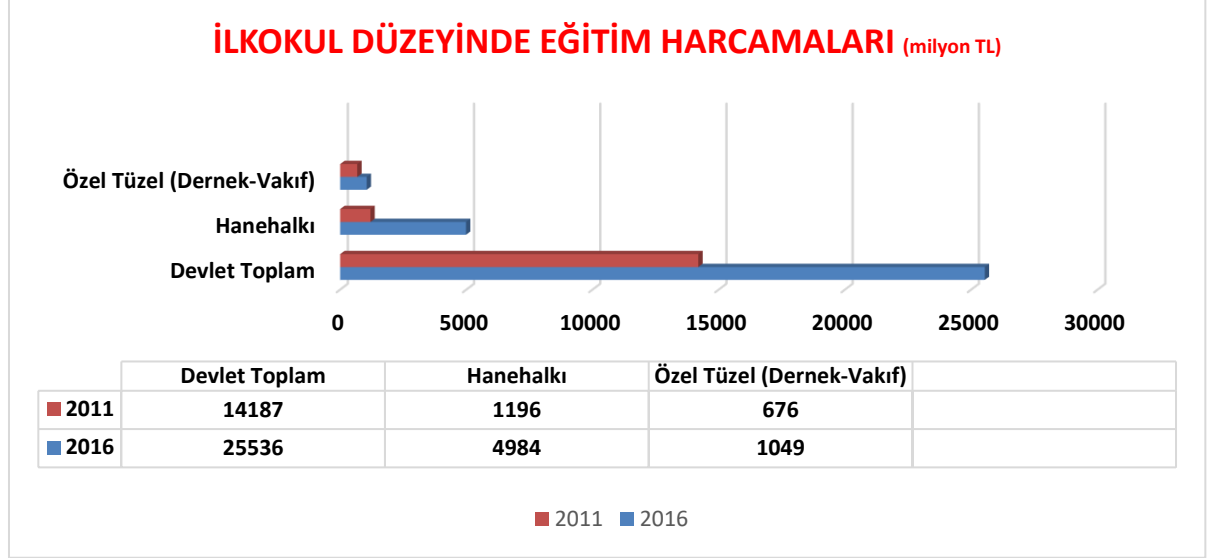

Grafik 1'de ülke genelinde eğitim harcamalarının %74,36'sının devlet, %18,79'unun aileler, %6,85'inin özel-tüzel kişilikler (Vakıf-dernek vb.) tarafından yapıldığı görülmektedir. Bu veriler

eğitim için harcanan her 5 liranın 1 lirasının yurttaşlar tarafından yapıldığını ortaya koymuştur.

1

Grafik 2. İlkokul Düzeyinde Eğitim Harcamaları

Grafik 2’de 2011 yılından bu yana İLKOKUL düzeyinde devlet harcamalarında %79,99 artış olduğu, ailelerin harcamalarında ise %316,72 oranında bir artış gerçekleştiği görölmektedir.²

4+4+4 düzenlemesi öncesi 2011-2012 eğitim öğretim yılında 4 bin 664 özel okulda 535 bin 788 öğrenci eğitim görürken, geçtiğimiz yıl 9 bin 581 özel okulda, 1 milyon 174 bin 409 öğrenci eğitim görmüştür. Bu yıl ise 9 bin 555 özel okulda 1 milyon 204 bin 963 öğrenci eğitim görmektedir.³ 4+4+4 süreci sonrasında özel okul sayısında yüzde 204 artış meydana gelmiştir.

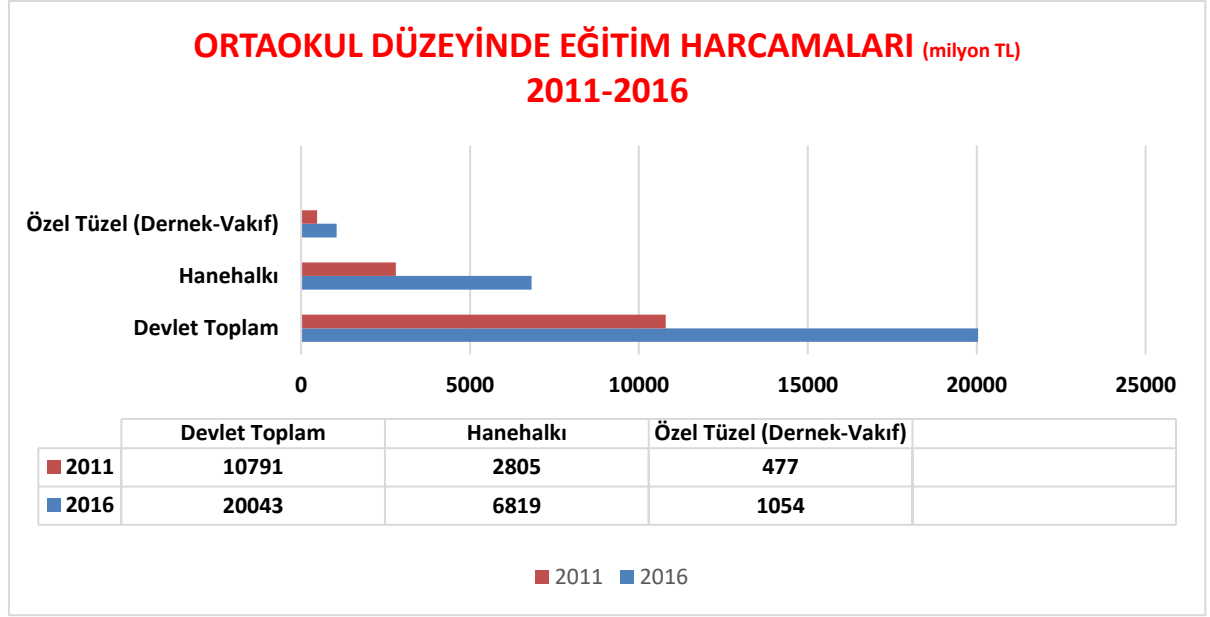
Anayasal bir hak olan temel eğitim parasız olmaktan çıkmıştır. Aileler 4+4+4 uygulaması ile nitelikli eğitim imkanına erişim amacı ile özel öğretime yönlendi.

¹ TÜİK, 2017

² TÜİK, 2017

³ MEB, 2017

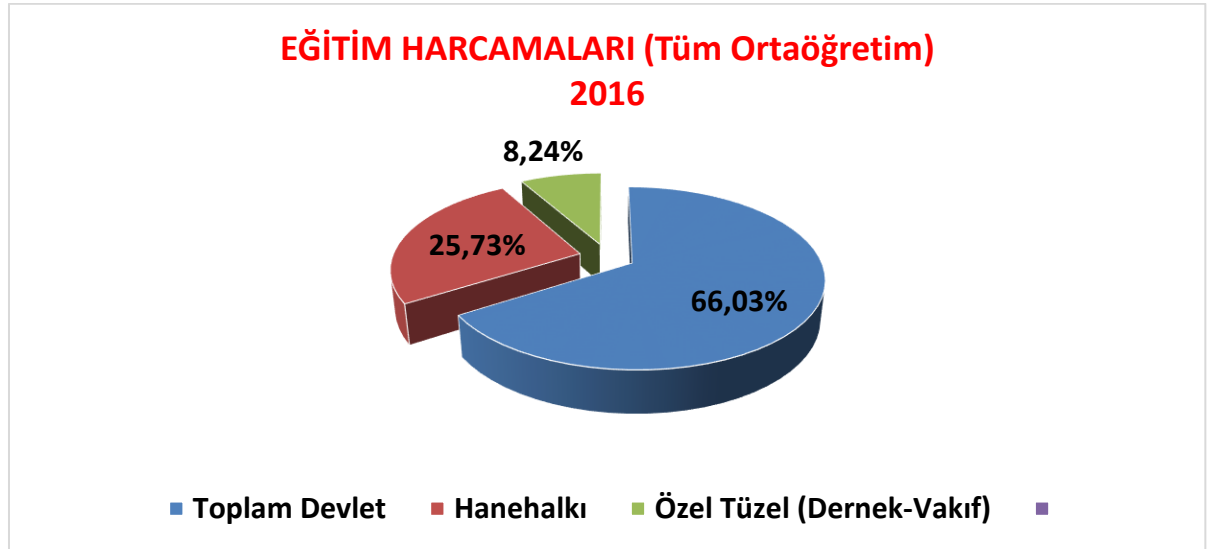
Grafik 3. Ortaokul Düzeyinde Eğitim Harcamaları

Grafik 3'te 2011 yılından bu yana ORTAOKUL düzeyinde devlet harcamalarında %85,73 artış olduğu, ailelerin harcamalarında ise %143 oranında bir artış gerçekleştiği görülmektedir.⁴

Aileler 4+4+4 uygulaması ile nitelikli eğitim imkanına erişim amacı ile özel öğretime yönelmiştir.

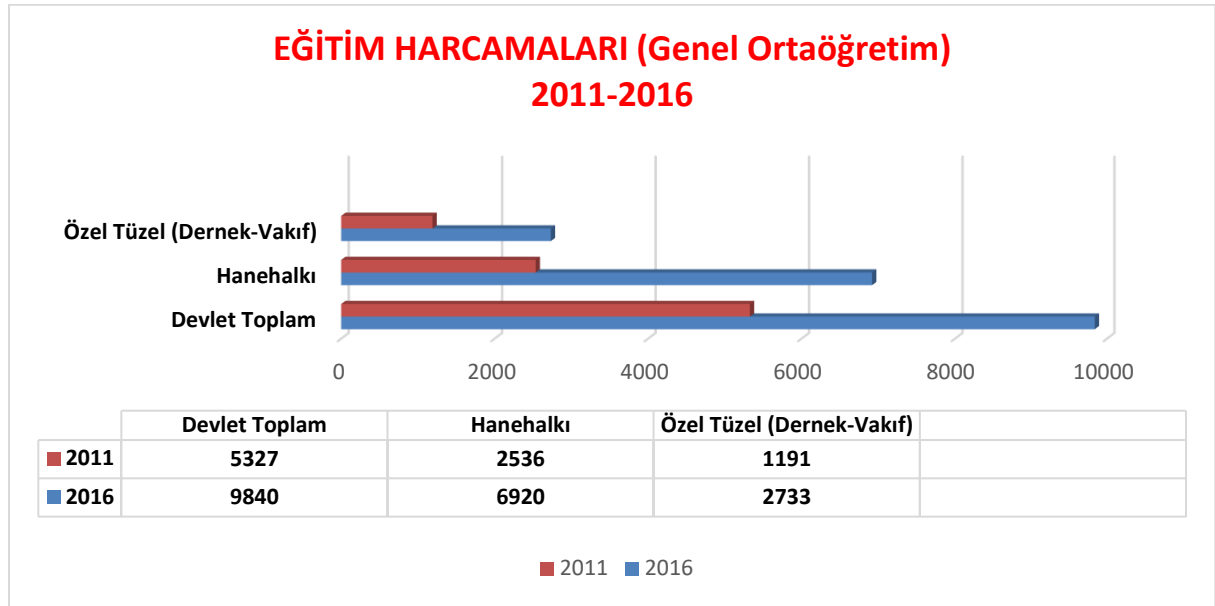
Grafik 4. Tüm Ortaöğretim Eğitim Harcamaları (Anadolu, Fen, Sosyal Bilimler, Güzel Sanatlar, İmam Hatip Liseleri ve Mesleki ve Teknik Liseler)

⁴ TÜİK, 2017

Grafik 4'te ülke genelinde, ortaöğretim düzeyinde eğitim harcamalarının %66,03'ünün devlet, %25,73'ünün aileler, %8,24'ünün özel-tüzel kişilikler (Vakıf-dernek vb.) tarafından yapıldığı görülmektedir. Bilindiği gibi ülkemizde zorunlu eğitim 12 yıldır. TÜİK verileri lise düzeyinde eğitim harcamalarının dörtte biri velinin üzerinde olduğunu ortaya koymuştur.⁵

Grafik 5. Genel Ortaöğretim Eğitim Harcamaları (Fen, sosyal, Anadolu liseleri)

Grafik 5'te 2011 yılından bu yana genel ortaöğretimde devlet harcamalarında %84,72 artış olduğu, ailelerin harcamalarında ise %172,87 oranında bir artış gerçekleştiği görülmektedir.⁶

2018- 2019 eğitim öğretim yılı geçmiş yıllara oranla daha büyük sorunlarla başlayacaktır. AKP'nin düşük gösterdiği enflasyon rakamları ile insanlarımız kandırılmış, gönenc düzeyi düşürülmüş, halkımız açlığa ve yoksulluğa mahkum edilmiştir.

MERKEZ YÖNETİM KURULU

⁵ TÜİK, 2017

⁶ TÜİK, 2017